

Program profilaktyki
II Liceum Ogólnokształcące
im. ppłk. J. Modrzejewskiego w Jaśle
na rok szkolny 2016 -2017

Podstawa prawna:

- *Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty* (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.),
- *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta nauczyciela* (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 191 ze zm.),
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz.U. z 2012 r. poz. 977 ze zm.),
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół* (Dz. U. Nr 61, poz. 624 z póź. zm.),
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.* (Dz. U. z 2015r. poz. 1249 z póź. zm.),

1. Założenia teoretyczne i organizacyjne programu

Profilaktyka – to chronienie człowieka w rozwoju przed zagrożeniami i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona młodzieży szkolnej przed zaburzeniami rozwoju, podejmowaniem zachowań hamujących lub zakłócających rozwój. Zachowania te określone są jako zachowania ryzykowne. Program profilaktyki, ma za zadanie wskazanie i wzmocnienie czynników chroniących, m.in.: zainteresowanie nauką, poszanowanie norm i zasad społecznych, poszukiwanie autorytetów, dbanie o własny rozwój, wzmocnienie więzi ucznia z rodziną. Poza tym działania profilaktyczne ukierunkowane są na eliminowanie czynników ryzyka, tj.: negatywnego wpływu grupy rówieśniczej, absencji i wagarów, dostępności do używek, agresji i przemocy, słabej więzi z rodzicami, stresu, depresji i innych.

Diagnoza

Szkolny program profilaktyki został opracowany w oparciu o diagnozę środowiska szkolnego II Liceum Ogólnokształcącego w Jaśle.

Diagnozy dokonano w oparciu o analizę:

- wyników badań ankietowych wśród uczniów prowadzonych w roku szkolnym 2015/2016
- rozmów i obserwacji uczniów na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- zebranych informacji o bieżących problemach uczniów,
- rozmów z rodzicami/opiekunami prawnymi,

- dokumentacji szkolnej, w tym dzienników lekcyjnych i zajęć pozalekcyjnych,
- informacji z instytucji współpracujących ze Szkołą, m.in. policji, poradni psychologiczno-pedagogicznej, sądu rodzinnego i innych,
- opinii uczniów wyrażanych m.in. przez członków samorządu uczniowskiego,
- frekwencji rodziców na zebraniach organizowanych przez Szkołę.

Analiza diagnozy

Przeprowadzona diagnoza wskazuje na istnienie następujących problemów wychowawczych wymagających działań profilaktycznych:

- niska frekwencja uczniów,
- niska frekwencja rodziców na spotkaniach organizowanych przez szkołę,
- lekceważenie obowiązków szkolnych przez niektórych uczniów,
- brak wiedzy na temat postępów swoich dzieci rodziców trakcie roku szkolnego przez niektórych rodziców,
- brak motywacji do nauki, trudności w nauce,
- przejawy cyberagresji i cyberprzemocy,
- podejmowanie przez uczniów zachowań ryzykownych,
- zaburzenia emocjonalne, stres, depresja.

Dokonując diagnozy zachowań ryzykownych, uwzględniono sytuację środowiska lokalnego i rodzinnego. Różnego rodzaju problemy społeczne i rodzinne uczniów niosą ze sobą konsekwencje zachowań ryzykownych. Środowisko lokalne cechuje wysokie bezrobocie. Część rodzin jest niewydolnych materialnie i wychowawczo, brak perspektyw na rozwój zawodowy. Ponadto część rodziców wykazuje znikome zainteresowanie postępami w nauce swoich dzieci w trakcie roku szkolnego.

2. Cele szkolnego programu profilaktyki:

- 1) diagnoza potrzeb i problemów uczniów,
- 2) wspieranie i pomoc młodzieży w rozwiązywaniu jej problemów,
- 3) wzmacnianie postaw i zachowań społecznie pożądanych,
- 4) dążenie do rozwoju osobowości, zainteresowań, właściwego stosunku do siebie i innych,
- 5) promowanie zdrowego trybu życia,
- 6) wspomaganie w nauce, zapewnianie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego,
- 7) uświadamianie uczniów o zagrożeniach wynikających z: wczesnej inicjacji seksualnej, zażywania środków psychoaktywnych, zachowań przejawiających przemoc i agresję.

3. Zadania szkolnego programu profilaktycznego:

- 1) Poszerzanie zakresu działań zapewniających bezpieczeństwo:
 - a) wskazywanie i eliminowanie zachowań ryzykownych związanych z przejawami agresji, przemocy, niwelowanie absencji, w tym wagarów, przedwczesnej inicjacji seksualnej i wykroczeń przeciw prawu,
 - b) wskazywanie szkodliwości środków odurzających, alkoholu, nikotyny,
 - c) pomoc w radzeniu sobie ze stresem, depresją, marazmem, zniechęceniem,
 - d) systematyczne pogłębianie wiedzy i nabywanie umiejętności przez nauczycieli i wychowawców w celu wspomagania młodzieży w ich problemach wychowawczych,
 - e) rozwijanie zainteresowań i pasji uczniowskich, zagospodarowanie wolnego czasu,
 - f) wspomaganie rodzin niewydolnych wychowawczo.

- 2) Promocja zdrowego trybu życia:
 - a) organizowanie zajęć zapewniających właściwą formę psychiczną i fizyczną uczniów,
 - b) edukowanie i dostarczanie wzorców kształtujących właściwe rozumienie dbałości o zdrowie,
 - c) przygotowanie do dorosłości,
 - d) dbałość o prawidłowe żywienie, przeciwdziałanie otyłości, anoreksji i bulimii, zasady stosowania diet.

- 3) Postawy moralne, hierarchia wartości:
 - a) oferta Szkoły: zajęcia pozalekcyjne, rozwijanie zainteresowań i pasji uczniowskich,
 - b) wdrażanie zasad kultury, właściwego stosunku do drugiego człowieka, szacunku do samego siebie i innych,
 - c) wzmacnianie zainteresowania nauką szkolną i systematycznego uczestnictwa w zajęciach,
 - d) organizowanie zajęć w ramach zespołu klasowego: radzenie sobie z trudnościami wieku dojrzewania, wzmacnianie pozytywnego wizerunku ucznia oraz rozwijanie systemu wartości i norm społecznych.

4. Metody i formy podejmowanych działań

Szkolny program profilaktyki zakłada stosowanie następujących metod pracy: ankiety, wywiady, obserwacja, metody aktywizujące, analiza dokumentacji.

Zastosowane zostaną następujące formy pracy: rozmowy indywidualne, warsztaty, programy

profilaktyczne, zebrania klasowe, imprezy ogólnoszkolne i środowiskowe, przedstawienia, programy wychowawcze klas, prelekcje, filmy, pogadanki dla uczniów i rodziców, pomoc innych instytucji specjalistycznych i edukacyjnych, zasoby biblioteki.

5. Harmonogram działań w ramach szkolnego programu profilaktyki

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Zapewnienie bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie diagnozy dotyczącej zachowań ryzykownych oraz problemów współczesnej młodzieży. • Omawianie podczas lekcji z wychowawcą problematyki zachowań agresywnych, ich źródeł, przyczyn i sposobów zapobiegania. • Uświadomienie uczniom odpowiedzialności prawnej za popełnianie czynów karalnych. • Bieżące informowanie uczniów o zapisach w statucie Szkoły dotyczących konsekwencji zachowań ryzykownych. • Pełnienie dyżurów przez nauczycieli podczas przerw, wprowadzenie systemu dyżurów uczniowskich. 	<p>Pedagog, wychowawcy</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Wychowawcy, pedagog, policja, psycholog</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p>
Systematyczne uczestnictwo w zajęciach szkolnych	<ul style="list-style-type: none"> • Kontrola frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. • Konsekwentne ustalanie przyczyn nieobecności. • Systematyczne informowanie rodziców o nieobecnościach uczniów, ustalenie zasad współpracy. • Zawieranie kontraktu z uczniem. • Uatrakcyjnianie zajęć, stosowanie metod aktywizujących. • Monitorowanie postępów w nauce oraz motywowanie do nauki poprzez nagradzanie, zachęcanie do udziału w konkursach, turniejach i innych. • Zachęcanie do korzystania z zasobów bibliotecznych. 	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p>

<p>Współpraca, kształtowanie właściwych relacji rówieśniczych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania i rozmowy indywidualne uczniów z pedagogiem, psychologiem. • Zajęcia integracyjne dla młodzieży: wyjazdy klasowe, imprezy i uroczystości, spotkania pozalekcyjne, wyjścia do kina, teatru, na koncerty. • Lekcje wychowawcze, zajęcia warsztatowe: komunikacja interpersonalna, koleżeństwo, w zgodzie z sobą i innymi, współpraca z innymi, asertywność, umiejętne planowanie wyboru dalszej drogi życiowej itp. • Działalność społeczna na rzecz klasy, szkoły, środowiska. • Organizowanie imprez i uroczystości klasowych lub szkolnych – mikołajki, andrzejki, walentynki, wieczory filmowe, otrzęsiny, rozgrywki sportowe itp. • Motywowanie i zachęcanie uczniów do samorządności, podejmowania decyzji, odpowiedzialności za siebie i innych 	<p>Pedagog, psycholog, wychowawcy</p>
<p>Edukacja zdrowotna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze i apele o tematyce uzależnień i zachowań agresywnych wśród uczniów. • Rozmowa o blogach osób walczących z nałogami. • Przedstawienia profilaktyczne. • Warsztaty antynikotynowe (papieros i e-papieros). • Zajęcia profilaktyczne dotyczące narkotyków. • Konkursy plastyczne o tematyce profilaktycznej. • Konkursy literackie • Filmy edukacyjne. • Spotkania z ginekologiem, lekarzem, pielęgniarką – skutki nieświadomej inicjacji seksualnej, dieta w walce z otyłością, skutki nadmiernego odchudzania się i inne. 	<p>Wychowawcy</p> <p>Dyrekcja, wychowawcy Pedagog, psycholog Pedagog, psycholog</p> <p>Pedagog, psycholog, PPP</p> <p>Pedagog, psycholog, policja</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadamianie konsekwencji nieprzestrzegania prawa – spotkania z policjantem. • Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, centrum profilaktyki uzależnień, policją 	Wychowawcy
Radzenie sobie ze stresem, lękiem, depresją	<ul style="list-style-type: none"> • Wypracowanie sposobów radzenia sobie ze stresem, lękiem, napięciem emocjonalnym i radzenia sobie w sytuacjach trudnych. • Warsztaty „Jak unikać konfliktów w grupie rówieśniczej?”. • Pomoc w rozwiązywaniu konfliktów psychologicznych, frustracji i stresu w drodze rozmów indywidualnych i w grupie klasowej. • Edukacja na temat funkcjonowania człowieka w warunkach stresu (tematyka lekcji biologii) i uświadomienie wpływu emocji na nasze zachowania. • Profilaktyka cyberprzemocy w szkole. • Zapewnienie uczniom możliwości alternatywnych form spędzania czasu wolnego, udział w kołach zainteresowań, zajęciach sportowych, plastycznych, teatralnych. • Pogadanka „Jak radzić sobie z depresją?”. • Lekcje wychowawcze dotyczące prawidłowego odżywiania się. • Promocja twórczości uczniów popularyzująca zdrowy styl życia – wystawa prac plastycznych. • Prowadzenie akcji informacyjnych w Szkole na temat AIDS, lekcje wychowawcze na ten temat 	Pedagog, psycholog, zespół wychowawczy Pedagog, psycholog Wychowawcy, psycholog Nauczyciel biologii, psycholog Nauczyciele Służba zdrowia Wychowawcy Nauczyciele, wychowawcy, pielęgniarka, lekarz

Inny, czyli jaki? Szacunek dla niepełnosprawnych, tolerancja kulturowa, etniczna i inna	<ul style="list-style-type: none"> • Angażowanie niepełnosprawnych kolegów w życie Szkoły. • Udział uczniów w akcjach charytatywnych. • Pogadanki, filmy edukacyjne, dyskusje. • Wystawy w gablotach szkolnych. • Wielokulturowość w Polsce, poznawanie innych kultur, szacunek do mniejszości narodowych. 	<p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog, psycholog</p>
Zasady savoir-vivre'u, kultura słowa, kultura bycia	<ul style="list-style-type: none"> • Lekcje wychowawcze poświęcone tematyce kultury osobistej, właściwego zachowania się. • Uświadomienie wpływu mediów, środowiska na nasz język, sposób wypowiedzania się oraz kształtowanie się naszych postaw i sposobu bycia. • Reagowanie na lekcjach i przerwach na sposób wypowiedzania się uczniów (minimalizowanie wypowiedzi wulgarnych, wymóg stosowania zwrotów grzecznościowych) oraz na agresję słowną, nieadekwatne zachowanie się, a także na akty niszczenia mienia, zaśmiania klas i korytarzy. 	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Nauczyciele</p>
Działalność informacyjna skierowana do rodziców i środowiska lokalnego		
Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Wspieranie rodziców	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie dla rodziców na zebraniach szkolnych spotkań ze specjalistami, zgodnie z ich oczekiwaniami, zapotrzebowaniem, warsztaty dla rodziców. • Włączanie rodziców w życie Szkoły: udział w uroczystościach, imprezach. 	<p>Wychowawcy, pedagog, dyrekcja</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowywanie informacji dla rodziców na temat działań profilaktycznych w Szkole (gablota szkolna). • Zapoznanie rodziców z ofertą współpracującej ze Szkołą poradni psychologiczno-pedagogicznej – zachęcenie do korzystania z oferty zajęć i warsztatów. 	<p>Pedagog, psycholog</p> <p>Wychowawcy</p>
Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz oświaty	<ul style="list-style-type: none"> • Angażowanie osób i instytucji we wspieranie kampanii idei profilaktycznych. • Wykorzystanie prasy do profilaktycznej edukacji i kształtowania konstruktywnych postaw społecznych, • Współpraca z policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, poradniami rodzinnymi, opieką społeczną i innymi 	<p>Pedagog, psycholog</p> <p>Nauczyciele, wychowawcy</p> <p>Dyrekcja</p>
Doskonalenie warsztatu pracy nauczycieli		
Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne
Doskonalenie zawodowe	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie profilaktycznych szkoleń rady pedagogicznej. • Kształtowanie umiejętności zastosowania właściwej strategii profilaktycznej, dostosowanej do sytuacji i wieku ucznia, umiejętności rozpoznania problemu oraz podejmowania właściwych kroków w sytuacji pomagania. • Samodoskonalenie, samokształcenie nauczycieli wg własnych potrzeb – opracowanie literatury przedmiotu. • Wewnątrzszkolne wzajemne dzielenie się swoją wiedzą i umiejętnościami w ramach zespołów nauczycielskich 	<p>Wychowawcy, pedagog, psycholog, dyrekcja</p> <p>Wychowawcy, nauczyciele</p> <p>Pedagog</p> <p>Wychowawcy, psycholog</p>
Dokumentacja szkolna, prawo wewnątrzszkolne	<ul style="list-style-type: none"> • Monitoring i modyfikowanie prawa wewnątrzszkolnego. • Konstruowanie programów wychowawczych dla klas zgodnie 	<p>Dyrekcja</p> <p>Wychowawcy</p>

	<p>z założeniami programu profilaktyki.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egzekwowanie wymagań i konsekwentne stosowanie kar wobec uczniów łamiących statut szkolny 	Wszyscy nauczyciele
Współpraca z rodzicami	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie rodziców do obecności na zebraniach, udziału w wycieczkach, uroczystościach klasowych i szkolnych. • Włączanie rodziców do szeroko rozumianych działań profilaktycznych. • Systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu uczniów, bieżące reagowanie na sytuacje zagrażające bezpieczeństwu uczniów – stała współpraca nauczycieli z rodzicami 	Wychowawcy

6. Przewidywane efekty:

- 1) wzrost frekwencji na zajęciach obowiązkowych,
- 2) wyeliminowanie zachowań agresywnych i przemocy wśród uczniów,
- 3) lepsze wzajemne relacje między uczniami, nauczycielami i rodzicami,
- 4) ograniczenie palenia papierosów, picia alkoholu i eksperymentowania ze środkami psychoaktywnymi wśród młodzieży,
- 5) doskonalenie umiejętności radzenia sobie z sytuacjami problemowymi i konfliktowymi w Szkole i w domu,
- 6) wykształcenie wśród uczniów postaw społecznie pożądanых, nastawionych na współdziałanie i pomoc drugiemu człowiekowi, wolontariat,
- 7) dostrzeżenie walorów zdrowego stylu życia,
- 8) wzrost świadomości uczniów w zakresie zdrowego odżywiania się, stosowania diet, zapobiegania otyłości,
- 9) wzrost świadomości uczniów w zakresie inicjacji seksualnej i jej skutków,
- 10) wzrost wiedzy i umiejętności nauczycieli w zakresie stosowania różnorodnych form pomocy,
- 11) zwiększenie liczby uczniów i rodziców korzystających ze wsparcia instytucji profesjonalnych w przypadku zaistniałych problemów,
- 12) wyposażenie uczniów w umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych i podejmowania odpowiedzialnych decyzji z punktu widzenia wyboru przyszłej drogi życiowej oraz zdrowia fizycznego i psychicznego, a także bezpieczeństwa osobistego,
- 13) rozwinięcie większej i skutecznej współpracy z rodzicami.

7. Ewaluacja programu profilaktyki:

- 1) ankiety ewaluacyjne,
- 2) rozmowy z nauczycielami i rodzicami,
- 3) systematyczna analiza wyników nauczania i frekwencji,
- 4) sprawozdania z pracy wychowawców klas,
- 5) obserwacja zachowań,
- 6) analiza dokumentów.

8. Postanowienia końcowe:

- 1) szkolny program profilaktyki jest zgodny z programem wychowawczym i statutem Szkoły,
- 2) program profilaktyki będzie poddawany systematycznej ewaluacji i modyfikowany w zależności od występujących problemów, potrzeb i oczekiwań rodziców, uczniów oraz nauczycieli,

Zaopiniowano pozytywnie – daty, podpisy

Rada Rodziców

Rada Samorządu Uczniowskiego

Rada Pedagogiczna